[Afghanistan Digital Library](http://afghanistandl.nyu.edu/)

adl0834

http://hdl.handle.net/2333.1/mpg4f65p

This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (http://afghanistandl.nyu.edu/). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser. When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

نظامنامهٔ

د

رسومو تعزیه دارۍ

په (۲۴) د سنبلې په سنه ۱۳۰۶ هجری شمسی

په مطبع کښې د "شرکت رفیق" په ماشینخانه

د کابل کښې چاپ شویدی

(قیمت یو جلد (۱۱) پول)

شمار د چاپ .... (۲۰۰۰)

طبع اول

بسم الله الرحمن الرحیم

نظامنامه

د

رسمونو تعزیه داری

هغه وقت چه په یوه کورنی کښی، څوك نارینه
یا ښځه مړې خواه مخواه له جهته د دینداری او
د رواج له پاره همسایګان او خپلوان د دی کورنی
له نارینه او محرمی ښځو څخه له پاره د په ځای
راوړو د دود د فاتحی او تسلّی ورکول څښتن د مړي
ته په دغه کور کښی سره ټولیږی :-

http://hdl.handle.net/2333.1/mpg4f65p Image 4 of 14

قاعده (۱):- که مرګک د یوچا د صباحی له مخې مشهور شي -
نو دا تولیدل د ناریینه او د ښځوچه ړمبئ
ذکوشو له هغه وقت د صباح څخه تر نیمې
وَرَزِی چه وقت د توپ د غرمې دی- دِ مِړِ
ذ ښځتن په کورکښ روا دی- و روستی له نیمې
وَرَزی نه له هغه کوره دووزی، چه د مړی
څښتن باندی په مکروهه میلمستیا سره
جبرو نه سی- غیر له بعضی نژدی قوم نه
چه په (۶) قاعده کښ بیانیږی .
(۲):- که مرګک د چاپه نیمه وَرَز کښ، یا وروستی له
نیمې ورزی پیښ شي نو تولیدل د ناریینه
او دِ ښځو له هغه وقت نه ترماښامه پوری
روا دی- پس له هغه د مړی د څښتن له
کوره دووزی .
(۳):- دویمه او دریمه ورز چه د مړی څښتن له

پارَه د د فاتحه آخستو کېنې - تر او واتر:
د نارینه او ښځو کور د هغه ته له وقته د صباح
نه ترینې ورزی روا دی - پس له هغه هیڅوک
لَپاره د فاتحې راتلل نه شي او نه څښتنې د مړے
لپاره د فاتحه آخستې کیناستې شي - مګر
که وارث او اختیار دار د مړي غائب وی، هغه
وقت چه حاضر شي - آخسته د فاتحې ورته روا دے
(٤):- په کورکښې د څښتنې د مړي کښې - له نارینه
او د ښځو د شپې هیڅوک نه شي پاته کیدی - مګر
هغه کسان چه (٦) قاعده کښې منوول کیږی.
(٥):- نژدې قوم د مړي چه (٦) قاعده کښې یا یئے
او د دې شپې او ورځ په دغه کور کښې وی - طعام
او چَې یا نور شیونه د خوراك د دوی او د مړي
د څښتنو په اندازه د توان خلاص له تکلیفه
له خپلو کورونه به ئې د مړي کورته راوړی.

http://hdl.handle.net/2333.1/mpg4f65p

(٦):- نژدی قوم او څښتن د مړی چه تردی ورزو
پوری د غه کور کښ پاته کیدلی شی په دی تراد دی:-
څښتن د مړی عبارت دی له پلار، او مور،
او زوی، او لور، او عورتی، او میره، څخه او په صورت
د نشته والی د هغه کسانو کښ؛ تره، ماما او نور
هغه څوک چه په قرار د شرعی اختیاردار او
وارث د مړی شمیرل کیږی ، دی- نژدی قوم
د مړی د څښتن مطلب دی له پلار، مور، ماما
آکا. ورور، زوی، لور، ترور، توری، خور، نیاء
عورته، زوم، زامن او نوځی د دو کسانو.

(٧):- ترتیب او حکم د دی فقرو محض لپاره د دی
شوی دی:- چه تر دی ورزو پوری، د مړی
د څښتن په کور کښ، بالکل میلمستیانه
پخیږی- چی اوړه وړی او نور شیان د خوراک
د دی له خوا خلقو ته د نه ورکوی څکه چه شرعاً

http://hdl.handle.net/2333.1/mpg4f65p Image 7 of 14

مکروه او سیاستاً موقوف دی .

(۸):- لکه چه په اوّل مړک د چادِړی شپې وېږ
پځلې او ورکول دې او نور خوراکه په طوع
د میلمستیا سره منع دی دغه رنګه تر یو
کاله پوری تمامی فلتی آخستل ، څلوښتی ،
سیالی پنځمه شپه ، ووَمه شپه ، نهمه شپه ،
څلوېښتمه ، د جمعې شپې ، د اخترشپې ، برات
تلین د کال ، او نور رواجونه (غیر له خیرات شخه)
شرعًا مکروه او بدعت او سیاستاً موقوف
دی .

(۹):- خرڅ د کفن ، د ښخولو ، او نور شرعی خرڅونه
په قرار د لاره د پاک شریعت سره له مال
متروکه د مړی څخه د کړه شی شرعی
توان شی کفن د کرباس څخه وی .

(۱۰):- آچول د شال ، ابری او دغو په شان قیمتی

http://hdl.handle.net/2333.1/mpg4f65p Image 8 of 14

و ریښمین رختونه په جنازه د مړی باندی
منع دی له قیمه له کرباس او پریولی ځنی د
پری رواچوه شی

(۱۱):- که مړی وصیّت د قرضداری د نمانځه وددوځی
او د باقی شرعی کفارتو کړی وی، او متروکه مال
زیاد له پور او حقداری د خلقو لری په قدر د
دریمه د متروکی مال نه بی له اجازه د ورثی
او زیاد په دریمه باندی په شرط د اجازه د بالغانو
ورثی په قرار د شرعی حکم سره پوره فدیه، د
پاره د غاړه خلاصولو د مړی کیږی فقط په اندازه
د وصیّت نامه ورکړه سی، او شرعی اسقاط
عبارت دی له دغه ورکولو شرعی فدائی و جی
ځنه، کرزول د قرآن شریف ته حاجت نشته،
وصی اواختیار دار د مړی په قرار د وصیّت د
مړی وجهه د فدائی برابر له شرعی قاعده وسره،

http://hdl.handle.net/2333.1/mpg4f65p Image 9 of 14

اَوَّلَه د ناتوانه فقیرانو ته چه په کسب وکار باندې
قُدرت نه لري ورسوي، او بیا هغه فقیرانو ته چه
په اندامو روغ وي ـ سمه پوره غله یه په بدل د
هر نمانځه او روژې او سوګند کښې نیم خورد کم یو
چارك غنم یا قیمت دِ دو ـ دي .

(۱۲) بیه جمله د اسقاط کښې باید چه کلام الله شریف
نه وي، ځکه چه قران عظیم الشان لاس په لاس
ورکول ـ او بیا د اخستونکو له خواه بازاوکښې خرڅ
له پاره ورکړول (اَستَغفِرُالله) یو شانی سپک
والله د لوئی . قران شریف باله شي .

(۱۳) که مړی وصیت د پوره نمانځه، د روژې او د نورو
شرعي کفارتونه وي کړي ؛ ورکول د نذرانې
ګرزول د اسقاط ضرور نه دي ـ که بالغانو ورثې
له خپلې بنیګنی ورکوله بهتر دی .

(۱٤) ـ مال د فاتی او د خیرات، چه فقیرانو ته ....

ورکوی ، باید چه مسجد و کښې یا او یره باند
نه وی - ځکه چه غیر له فقیرانو هم وړته
اړوی په ورکولو د مال د فلم لی او د خیرات
دوی ته بلکه بی له مسجد و او ادیری نه بل
مناسب ځای کښی لکه میدانی او صفه
چه لپاره د نمونځ د جنازی جوړه شوی وی
فقیرانوته دورکړه شی - او غنیانو دولت
منوته دورکړه نه شی !

(۱۵) بدا پاس څورلس قاعدی لپاره د رواج او
دستور د غمیو او ورو، تارینه او ښځو مړو دی
(۱۶) بیکه څښتان د مړی چپ له دو پنځلسو قاعده
څخه ، دود د مړی ورکړی باخیله دی - او
که قریبان ، همسایګان ، آشنایان ،
او نورکسان، په خلاف د پاس قاعدو په د
کور کښی ، طعام او چی او نور د خوراک شیونه

وخری؛ تعزیر دشی

(۱۷): تعزیرونه د قاعدو ددی نظامنامی، قاضی ته ابتدائی ئی معلوموی - او حکم د قاضی قطعی دی

(۱۸): په جاری کول د حکمو د دی نظامنامی وزارت عدلیه مامور دی

قاعدی د دی نظامنامی برابر له حکمو د شرع شریفی او سم له پاك مذهب د حنفی اوبنا په قویه مفتی بها روایتو سره دی

نقل د دستخط د علما د عالیه هیئت د تمیزیه غوره شوی د مجلس د غړو کی

مولوی محمد ابراهیم مؤلف — مولوی عبد الحی رئیس

قاری امانیه — تمیز ..

مولوی محمد رفیق — مولوی عبد الخالق الصدیقی

مولوی عبد الغفور معاون افتاء — مولوی گلدست

په شمیر لو د دی نظامنامی له نظامنامو د دولت ځخه، او په جرا کول د حکم د دی سره امر و اراده کوم.

حکم د پخوانی نظامنامی د تعزیه داری بیں له خپوریدلی
و دی نظامنامی منسوخ دی.

مخ	کرښه	د چاپ شوی	د دولوستلو	مخ	کرښه	د چاپ شوی	د دولوستلو
د دې غلطنامې هغه چاپ شوي د نظامنامې د تعزیه داري کې چې اغلاط چاپ شویدي تصحیح دې کړل شي							
۱	۸	لوتسلی	اوتسلی	۵	۸	نور د واخونه	نور برواجونه
۲	۱	قاعده (۱)	قاعده (۱)	۸	۲	ځکه	څکه
″	۱۳	روادی	هلته روادی	″	۸	کره نه شی	کره نه شی
۳	۱	دد فاتحه	د فاتحه	۶	۱۲	وکړي باخپله	وکړي خپله
″	۵	اخستی	اخستو	۹	۱	وخبری	وخوری
″	۸	مري کښې له	مري، له				
″	۱۲	اوورزی	اوورځي				
″	۱٤	قران خلاص له تکلیفه	توان خلاصوله تکلیفه				
٤	۵	دهغه کسانو	دهغو کسانو				
۵	۲	اول مرکې چاپ دی	اول مرکه چاپ کړي				

نظامنامهٔ مراسم تعزیه که بچاپ تسلیم عبدالرشید شینکاری تعمیل طبع و [illegible]